

O princovi Stonáčikovi

Ked sa kráľovským manželom konečne narodil syn, ich šťastiu nebolo konca-kraja. Tak sa na malého princa tešili. A on bol naozaj malý, maličký, že sa ho otecko skoro bál popestovať. Však on vyrastie, hovorila si mamička. A starala sa o novorodenca až príliš starostlivo. Balila malého synčeka do niekoľkých

periniek, dávala mu rovno dve čiapočky a v jeho izbe museli kachle stále kúriť, aby Stankovi – ten malý princ dostal meno Stanislav – nebolo ani trochu zima. Okná museli byť stále zatvorené, v lete i v zime, aby náhodou nebol prievan. Tento kráľovský synáčik nemal ani veľa chuti do jedla. Ale pretože ho mamička trpezlivo krmila aj neskôr, keď už mal jesť sám, a kráľovský šašo robil kotrmelce, premety a vystrájal všelijaké huncútstva, aby ho pri jedle zabavil, malý princ predsa len priberal na váhe a rástol. A bol určite múdry a celkom šikovný, lenže príliš často chorý. Vlastne sa dá povedať, že stonal skoro stále. Preto sa mu začalo hovoriť Stonáčik.

V jednej miestnosti mali skriňu, ktorá už bola plná všelijakých liekov, sirupov, mastičiek, čajíkov a ďalších medikamentov, ktoré postupne predpisovali kráľovnou pozvaní doktori, fúzatí profesori a babky bylinkárky. Princ užíval niečo pred a niečo po raňajkách, pred obedom i po ňom, pred večerou a tiež na noc. Ale aj tak to nepomáhalo. Nie že by mal nejakú vážnu chorobu, ale raz to bola nádcha, inokedy kašeľ, bolenie bruška a tak.

Von, do krásnych zámockých záhrad ho mamička pustila len keď nebolo príliš zima alebo príliš teplo. Ale aj tak bol naobliekaný až hrôza. Musel chodiť pomaly, aby sa nespotil, preto sa ani nemohol poriadne s deťmi zahrať. Keď krásne svietilo slnko, musel byť v tieni, aby sa nespálil alebo nedostal úpal. V zime sa len smutne díval z okna, ako sa deti guľujú a stavajú snehuliakov. On nesmel, aby neprechladol. I kráľ už dávno vedel, že mamičkina prehnaná starostlivosť je nanič, odhováral ju od toho, ale márne. Niektoré mamičky už sú skrátka také...

A čo náš princ? Prečítal snáď všetky rozprávkové knihy, čo mal, zahral sa so všetkými hračkami, ktoré dostal, a hlavne sa hrozitánsky nudil. Keď sa raz jeho otecko kráľ rozhodol, že pôjde navštíviť svoju sestru, ktorá bola vydatá za susedného kráľa, Stonáčik žobronil, aby mohol ísť tiež. Mamička o tom samozrejme nechcela ani počuť, ale kráľ súhlasil a tvrdil, že mu pobyt na inom vzduchu môže iba prospieť, a tak spolu kráľovnú presvedčili. Tá im so sebou nabalila tašku plnú liekov, ustrojila princa do najteplejších šiat a v koči ho prikryla kožušinami, hoci bolo celkom teplo. A rovnako vzdychala, že od strachu o Stonáčika nezažmúri oka celú noc, kým sa zasa nevráti domov.

Keď prišli k svojim príbuzným, zalomila teta-kráľovná rukami: „Ty môj chudáčik malý, veď si celý bledý, nežuživý! On je chorý?“ spýtala sa brata, ktorého radostne privítala a objala.

„Ani nie, ale moja žena sa stále obáva, aby nebol,“ priznal sa kráľ. „Tak, Stanko, vyzleč si aspoň tri kabátiky a bež sa so svojimi sesternicami a bratrancami trochu prevetrať do záhrady.“ Mala totiž dvoch chlapcov a dve dievčatá.

„Brat môj, čo s tým nebohým chlapcom robíte?“

„To vieš, Karolína má o nášho princa strach. Len sa pozri, čo nám so sebou pribalila liekov,“ ukázal preplnenú tašku.

„Tak s tým musíme niečo urobiť! Necháš mi tu môjho synovca dva-tri týždne a ja ti ho vyliečim. A neprotireč!“ prikázala ako staršia sestra svojmu bratovi. Kráľ si pomyslel, čo si asi vypočuje doma od svojej ženy, ale súhlasil. A Stonáčik? Ten bol priam nadšený.

Večer teta uložila malého princa do postielky v hostovskej izbe iba pod jednu prikrývku a otvorila okno.

„Nebude prievan, teta?“ spýtal sa Stonáčik.

„Kdeže. A pri otvorenom okne sa dobre a zdravo spí.“

A skutočne, Stonáčik spal, akoby ho do vody hodil, ako sa hovorí. Ráno deti budila sama kráľovná, i keď mala dosť služobníctva, a volala: „Vstávať! Umyť sa studenou vodou!“ Tak teraz určite ochorím, pomyslel si princ a opatrne si pretrel dvomi prstami oči. Ale keď videl, ako sa jeho malí príbuzní pokojne umývajú, skúsil to tiež – a vôbec to nebolo zlé. „Raňajky!“ volala už teta. „Sedlička z podhradía doniesla čerstvé kozie mlieko a pekár práve upečený chlieb.“

Kozie mlieko som ešte nikdy nepil, hovoril si v duchu Stonáčik, a po čerstvom chlebíku mi bude určite zle. Keď ale videl, ako sa sesternice a bratranci pustili do jedla, neodolal. A pozrime sa – zle mu nebolo.

„Ja som ale mal brať rôzne lieky,“ spomenul si.

„Žiadne lieky, nie si chorý,“ povedala len teta-kráľovná a potom sa obrátila na svoje deti. „Pretože tu máme návštevu, učenie a ďalšie povinnosti odpadajú. Prevedte Stanka zámkom a záhradou!“

Sesternice a bratranci sa mu veľmi páčili, ostatne on im tiež, a tak si začal obliekať dva svetre a brať si čapicu.

„Nenavliekaj na seba toľko vecí, bol by si o chvíľu spotený. A čapicu tu nechaj tiež!“ rozhodla teta.

„Ale čo ak dostanem úpal alebo sa spálím?“ spýtal sa nesmelو Stonáčik. „Nič nedostaneš, teraz ráno slnko tak nepáli. A už bežte!“

Deti vybehli do záhrady a náš princ s nimi. Keď došli k veľkej čistinke, vyzuli si topánky a začali sa naháňať bosé po tráve, ktorá sa ešte trblietala rosou. Tí budú mať strašlivú nádchu, ak nie niečo horšieho, pomyslel si Stonáčik.

Pribehla k nemu najmladšia sesternica. „Čo stojíš? Vyzuj sa a pod za nami, ideme sa hrať na naháňačku. A máš babu!“

Čo mu zostávalo? Naozaj si vyzul črievice a vybehol na trávu. Najprv ho to studenilo, potom ale príjemne chladilo a tráva mu pripadala ako ten najmäkší koberec. A v nasledujúcich dňoch nikto, ani on žiadnu nádchu nedostal...

Dni potom však stáli za to! Raz sa deti brodili, samozrejme zasa bosé, v potoku a stavali hrádze, inokedy jedli rovno čerešne, ktoré im trhal a hádzal ten najstarší zo stromu, chlapci požičali Stonáčikovi nôž a naučili ho vyrezávať z prútu písťalku a ešte veľa iných vecí, čo by doma nikdy nesmel robiť. Taška s liekmi zostala bohviekde a väčšina princovho oblečenia v skrini...

Jeho otecko kráľ mal však pravdu, keď predpokladal, že mu starostlivá kráľovná poriadne vypláchne žalúdok za to, že nechal svojho syna u príbuzných samého. Chcela preňho hneď zísť. Ale tentoraz kráľ trval na svojom a šli po princa až o tri týždne. Keď vchádzali do brány, mávalo im veselo päť detí, medzi nimi Stonáčik. Bol bosý, mal iba krátke nohavice, ľahkú košieľku a žiadnu čapicu. Mamička hneď vyskočila z koča, utekala k nemu, vzala ho do náručia a volala:

„Ty moje zlatíčko, veď budeš chorý!“

„Nebudem, mamulienka moja,“ objímal ju princ, ktorému už nebudeme hovoriť Stonáčik, „a ani raz som nebol!“

„To preto, lebo si užíval pravidelne lieky, však?“ spýtala sa kráľovná.

„Kdeže, lieky neboli potrebné,“ povedal slávnostne malý princ.

I teta sa so svojou švagrinou privítala: „Moja milá Karolína, tento tvoj chlapec je zdravý ako buk a už nikdy z neho nerob

chorľavého chudáčika. Azda nevidíš, aký je opálený a spokojný, a že dokonca pribral?“ Stankova mamička to musela priznať, jej manžel sa len spokojne usmieval a sprisahanecky mrkol na svoju sestru. A tiež oznámil, že pozýva jej deti na oplátku k nim. Možno nám obrátia zámok naruby, pomyslel si, ale náš princ Stanislav bude určite rád...

